

PAŹDZIERNIK MIESIĄCEM WALKI Z RAKIEM PIERSI, CZYLI PRAWIE WSZYSTKO O PROGRAMIE PROFILAKTYKI RAKA PIERSI (MAMMOGRAFII)

RAK PIERSI

Rak piersi to najczęściej występujący nowotwór złośliwy u kobiet. Ryzyko zachorowania na ten rodzaj nowotworu znacznie wzrasta po pięćdziesiątym roku życia. Badania wykazują, że jedną z głównych przyczyn zachorowania są uwarunkowania genetyczne. **Dlatego jeśli ktoś z kobiet w twojej rodzinie chorowała na raka piersi, badaj się i zwracaj szczególną uwagę na wszelkie niepokojące zmiany!**

CZYNNIKI RYZYKA

- wiek 50-69 lat
- rak piersi wśród członków rodziny (stopień ryzyka zależy od liczby przypadków w rodzinie i stopnia pokrewieństwa z chora osobą)
- mutacje stwierdzone w genach BRCA 1 lub BRCA 2
- wczesna pierwsza miesiączka (przed dwunastym rokiem życia)
- późna menopauza (po pięćdziesiątym piątym roku życia)
- urodzenie dziecka po trzydziestym piątym roku życia
- bezdzielnosc
- poprzednie leczenie w powodu raka piersi
- leczenie w powodu innych schorzeń piersi

CO TO JEST MAMMOGRAFIA?

MAMMOGRAFIA

<łac. Mamma "piers" + -grafia>
radiologiczne badanie służące diagnozowaniu zmian zapalnych i nowotworowych sutka.
Słownik wyrazów obcych, Wydawnictwo Naukowe PWN

Mammografia to bezpieczny i bezbolesny sposób na wczesne wykrycie nieprawidłowych zmian w piersi. Badania kliniczne wykazały, że w grupie kobiet w wieku 50-69 lat, które miały wykonywaną mammografię co rok lub co dwa lata, umieralność zmalała o nawet trzydzieści procent. Wykonywanie badań zaleca się zatem u kobiet w wieku 50-69 lat:

- o **co dwa lata** – panie z grupy niskiego ryzyka
- o **co rok** – panie z grupy wysokiego ryzyka.

Badania mammograficzne wykonywane w ramach programu profilaktycznego realizowane są w dwóch etapach:

- podstawowym
- pogłębionej diagnostyki

PAMIĘTAJ!

Wczesne wykrycie nowotworu daje szansę na jego wyleczenie!

Niewykonywanie badań profilaktycznych i późne wykrycie nowotworu powoduje wzrost umieralności z powodu inwazyjności raka, który w zaawansowanym stadium wymaga leczenia kosztownego, operacyjnego (amputacja piersi), bądź radioterapii lub leczenia systemowego (chemioterapii, hormonoterapii).

CEL PROGRAMU

- obniżenie wskaźnika umieralności wśród kobiet chorych na nowotwory piersi
- pogłębienie wiedzy kobiet o nowotworach piersi oraz o profilaktyce

KTO MOŻE SKORZYSTAĆ Z PROGRAMU?

Badania w ramach programu możesz wykonać, jeśli:

- nie miałas wykonywanej mammografii w ciągu ostatnich **dwóch lat**
 - jestes obciążona **czynnikami ryzyka**, takimi jak:
- rak piersi występujący wśród członków rodziny (matka, siostra lub córka)
 - mutacje istniejące w obrębie genów BRCA 1 lub BRCA 2
- o po badaniach wykonanych w 2009 roku otrzymałaś **pisemne wskazanie** do wykonania ponownego badania mammograficznego **po upływie roku**.

PAMIĘTAJ!

nawet jeśli nie spełniasz powyższych kryteriów, również możesz skorzystać z bezpłatnej mammografii – poza programem – w ramach ubezpieczenia w NFZ. W takim jednakże przypadku potrzebować będziesz skierowania. Aby je otrzymać, udaj się do lekarza specjalisty.

UWAGA! Programem nie są objęte kobiety, u których wcześniej już zdiagnozowano zmiany nowotworowe o charakterze złośliwym.

JAK WYKONAĆ BADANIA W RAMACH PROGRAMU?

DOKUMENTY

Aby wykonać badania w ramach programu, **nie potrzebujesz skierowania**. Ale pamiętaj, że badania mogą być objęte **ubezpieczeniem zdrowotnym**. Musisz zatem okazać dokument potwierdzający, że jesteś ubezpieczoną (elektroniczna Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego lub każdy inny ważny dokument). Na badanie zabierz ze sobą również dokument tożsamości (dowód osobisty, paszport lub prawo jazdy itp.).

JAK ZGŁOSIĆ SIĘ NA BADANIA?

To proste. Wystarczy, że zgłosisz się osobiście lub wcześniej umówisz telefonicznie z wybraną placówką i ustalisz dogodny termin wizyty (lista placówek poniżej, a także na stronie internetowej www.nfz-katowice.pl → Ubezpieczony → Programy profilaktyczne → Populacyjny program wczesnego wykrywania raka piersi → Wykaz zakładów, w których można wykonać bezpłatne badania w ramach programu).

CO W RAMACH BADANIA?

ETAP PODSTAWOWY

- o najpierw w rejestracji zwerifikują twoje prawo do skorzystania z badań (patrz punkt: **KTO MOŻE SKORZYSTAĆ Z PROGRAMU?**), a następnie zostaniesz zarejestrowana w systemie informatycznym udostępnionym przez NFZ
- o potem przeprowadzony zostanie wywiad i wypełnisz ankietę
- o wreszcie wykonane zostanie badanie mammograficzne:
- 2x2 zdjęcia mammograficzne wraz z opisem
- sporządzona zostanie **Karta badania mammograficznego**
- o wreszcie lekarz podejmie decyzję, potwierdzoną pisemnie, co do dalszego postępowania, które uzależnione będzie od wyniku badania.

WAŻNE! Jeżeli pojawi się konieczność skierowania Cię do etapu pogłębionej diagnostyki, kierujący ma obowiązkiem udzielić Ci informacji o wszystkich placówkach realizujących ten etap. Ponadto oprócz opisu powinnaś otrzymać także zdjęcie.

TRYB WYDAWANIA WYNIKÓW

Wynik badania powinnaś otrzymać w ciągu **piętnastu dni roboczych od daty wykonania badania:**

- o **jeśli wynik był prawidłowy:**
- przy braku czynników ryzyka (z zaleceniem ponownego zgłoszenia się na badanie po dwudziestu czterech miesiącach) – może zostać wysłany pocztą na wskazany przez ciebie adres

- przy współistniejących czynnikach ryzyka (z zaleceniem ponownego zgłoszenia się na badanie po dwunastu miesiącach) – może zostać wysłany pocztą na wskazany przez ciebie adres

● JEŻELI WYNIK BYŁ NIEPRAWIDŁOWY:

- w przypadku wykrywania zmian **w poradni lub przychodni** – otrzymasz informację o konieczności wykonania dalszej diagnostyki. Jeżeli nie zgłoszisz się po odbiór wyniku w ciągu trzech miesięcy, zostanie wezwana po wynik i skierowana do etapu pogłębionej diagnostyki.
- jeżeli badania wykonane zostały **w mammbusie** – zostaniesz poinformowana pisemnie lub telefonicznie o konieczności wykonania dalszych badań, a cała dokumentacja, w porozumieniu z tobą, zostanie przekazana albo tobie, albo bezpośrednio ośrodkowi pogłębionej diagnostyki, który wybierzesz.
- w przypadku braku możliwości skontaktowania się z tobą lub braku odpowiedzi na wezwania, kopia dokumentacji zostanie wysłana do twojego lekarza rodzinnego, z prośbą o dołączenie do karty choroby i bezpośrednią interwencję w miejscu zamieszkania.

■ ETAP POGŁĘBIŁEJ DIAGNOSTYKI

Etap pogłębionej diagnostyki obejmuje:

- o poradę lekarską, a w niej:
 - badanie fizykalne
 - skierowanie na niezbędne badania w ramach realizacji programu
 - ocenę wyników badań
 - postawienie rozpoznania
- o wykonanie mammografii uzupełniającej lub wykonanie USG piersi (decyzję o wykonaniu badania podejmuje lekarz, biorąc pod uwagę między innymi: wynik mammografii, wynik badania palpacyjnego, strukturę gruczołu sutkowego, stosowanie hormonalnej terapii zastępczej oraz konieczność zróżnicowania między guzem litym a torbielą sutka)
- o wykonanie biopsji cienkoigłowej lub gruboigłowej,

w zależności od rodzaju zmian, pod kontrolą technik obrazowych z badaniem cytologicznym albo histopatologicznym pobranego materiału w przypadku nieprawidłowości stwierdzonych w badaniu mammograficznym lub USG.

Następnie lekarz podejmie decyzję dotyczącą dalszego postępowania. Kobiety, u których **wykryto raka piersi lub inne schorzenie wymagające specjalistycznego leczenia**, zostają skierowane – już poza programem – na dalsze badania diagnostyczne lub leczenie do placówki medycznej posiadającej kontrakt z NFZ na świadczenie usług dla danego rodzaju schorzeń. Świadczeniodawca prowadzący etap pogłębionej diagnostyki każdorazowo zgłasza przypadki wykrytego nowotworu do regionalnego rejestru nowotworów.

UWAGA! W miejscowościach, w których brakuje placówek realizujących programy badania możesz wykonać w mammbusie. Informacje o miejscu i terminie przyjazdu mammbusów znajdziesz w miejscach publicznych (najbliższej placówce zdrowia, urzędzie gminy itp.) oraz na stronie internetowej www.nfz-katowice.pl, a także w siedzibie Śląskiego Oddziału NFZ.

Podstawa prawna:

- Ustawa z dnia 27 sierpnia 2004 roku o świadczeniach opieki zdrowotnej finansowanych ze środków publicznych (tekst jednolity z 2008 roku, Dz.U. nr 164, poz. 1027 z późn. zm.)
- Załącznik nr 4 do Zarządzenia nr 57/2009/DSOZ Prezesa Narodowego Funduszu Zdrowia z dnia 29 października 2009 roku w sprawie określenia warunków zawierania i realizacji umów w rodzaju profilaktyczne programy zdrowotne z późn. zm.
- Rozporządzenie Ministra Zdrowia z dnia 30 sierpnia 2009 roku w sprawie świadczeń gwarantowanych z zakresu programów zdrowotnych (Dz.U. z dnia 31 sierpnia 2009 roku nr 140, poz. 1148 z późn. zm.).

GDZIE ZROBIĆ BADANIA?

■ ETAP PODSTAWOWY

PROGRAM PROFILAKTYKI RAKA PIERSI - ETAP PODSTAWOWY					
NAZWA ŚWIADCZENIODAWCY	KOD POCZTOWY	MIASTO	ULICA	TELEFON	
Powiatowy Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej	42-500	Będzin	Malachowskiego 12	32 267 30 11	
Beskidzkie Centrum Onkologii im. Jana Pawła II	43-300	Bielsko-Biala	Wywolenia 18	33 816 40 00	
Beskidzkie Centrum Medyczne Sp. z o.o.	43-300	Bielsko-Biala	Dąbrowskiego 3/1	33 815 74 61	
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Diagnostyki Spółka Cywilna	43-300	Bielsko-Biala	Komorowicka 23	33 822 16 25	
Szpital w Blachowni Prywatna Przychodnia Lekarska	42-290	Blachownia	Sosnowa 16	34 327 03 41	
Szpital Specjalistyczny nr 2	41-902	Bytom	Batorego 15	32 786 14 00	
NZOZ Śląski Ośrodek Onkologii Sanivitas	41-902	Bytom	pl. Akademicki 15/6	32 387 76 05, 32 387 76 06, 32 387 76 08	
NZOZ Ado-Med2	41-506	Chorzów	Batorego 19	32 784 35 24	
Zespół Zakładów Opieki Zdrowotnej	43-400	Cieszyn	Bielska 4	33 852 55 45	
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Akademicka	43-400	Cieszyn	Bielska 66	33 851 47 07	
Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. N.M.P.	42-200	Częstochowa	Biała 104/118	34 367 30 00	
Wojewódzki Szpital Specjalistyczny im. N.M.P.	42-200	Częstochowa	PK 1	34 325 26 11	
Prywatne Centrum Medyczne Medyk-Centrum	42-200	Częstochowa	al. Wolności 34	34 365 46 66	
Centrum Medyczne Małgorzata	42-200	Częstochowa	Mirowska 15	34 370 21 45	
Szpital Specjalistyczny im. Sz. Starkiewicza	41-300	Dąbrowa Górnicza	Szpitalna 13	32 262 32 75	
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Med-Jolan	42-546	Dąbrowa Górnicza	Skibińskiego 1	32 764 53 24	
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Poliklinika Dąbrowska	41-308	Dąbrowa Górnicza	al. Piłsudskiego 92	32 639 01 01	
Centrum Onkologii-Instytut im. Marii Skłodowskiej-Curie w Warszawie, Oddział w Gliwicach	44-101	Gliwice	Wybrzeże Armii Krajowej 15	32 278 86 66	
Centrum Radiologii i Diagnostyki Obrazowej Sp. z o.o.	44-100	Gliwice	Księcia Ziemowita 1	32 231 23 80	
NZOZ Gomed Sp. z o.o.	43-230	Goczałkowice-Zdrój	Uzdrowska 54	32 449 20 14	
Niepubliczny Wielospecialistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej Medicus 99	44-330	Jastrzębie-Zdrój	Dworcowa 1/D	32 476 45 55	
SP ZOZ Szpital Wielospecialistyczny	43-600	Jaworzno	Czelmońskiego 28	32 616 44 82	
SP Zakład Lecznictwa Ambulatoryjnego Moja Przychodnia	40-859	Katowice	Mickiewicza 9	32 605 71 15	
SP Centralny Szpital Kliniczny Śląskiej Akademii Medycznej	40-752	Katowice	Medyków 14	32 789 47 55	
Ośrodek Diagnostyki i Leczenia Chorób Kobietych Oraz Schorzeń Sutka Tommed	40-952	Katowice	Zelazna 1	32 359 09 24, 32 359 09 61	
NZOZ Śląskie Centrum Osteoporozy M. Dąbrowska, A. Dąbrowska, T. Dąbrowski	40-084	Katowice	Opolska 11/3	32 253 75 07, 32 781 06 77	
Zakład Poradnictwa, Leczenia i Specjalistycznej Diagnostyki Medycznej S.C. Rywał	40-008	Katowice	Warszawska 40	32 256 43 38	
Szpital im. St. Leszczyńskiego w Katowicach	40-074	Katowice	Raciborska 26	32 251 50 43, 32 251 52 31	
NZOZ Epione	40-755	Katowice	Piotrowicka 68	32 204 64 70, 32 204 64 58	
NZOZ Epione	40-873	Katowice	Zawiszy Czarnego 7 A	32 253 07 82	
Centrum Medyczne Femina S.C.	40-045	Katowice	Graniczna 45	32 257 06 99	
NZOZ Lędziny	43-143	Lędziny	Pokoju 17	32 326 62 53	
SP ZOZ Lubliniec	42-700	Lubliniec	Sobieskiego 9	34 351 49 22	
NZOZ Poradnia Chorób Piersi, Pracownia USG	43-190	Mikołów	Pszczyńska 12	32 226 62 36	
NZOZ G-Med Leczenie i Diagnostyka Chorób Piersi	42-300	Myszków	Sikorskiego 11	34 313 10 01	
Szpital Miejski pod wezwaniem Św. Łukasza	41-940	Piekary Śląskie	Szpitalna 71	32 393 81 19	
Szpital Rejonowy im. dra Józefa Rutka	47-400	Racibórz	Gamowska 3	32 755 50 50	
Przychodnia Specjalistyczna SPZOZ	41-709	Ruda Śląska	Niedurnego 50 D	32 340 35 06	
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Genom	41-710	Ruda Śląska	1 Maja 339	32 244 46 63	
Niepubliczny Wielospecialistyczny Zakład Opieki Zdrowotnej Medicus 99	44-330	Rybnik	Kościszy 54	32 755 88 19	
Niepubliczny Zakład Diagnostyki Schorzeń Sutka i Osteoporozy Abe S.C.	44-000	Rybnik	Borki 20	32 456 67 40	
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Akademicka	43-400	Skoczów	Morcinka 16 B	33 853 34 30, 33 853 30 30	
ZLA Sosnowiec	42-400	Sosnowiec	Wawel 15	32 368 48 00	
Szpital Miejski nr 1	41-200	Sosnowiec	Zegądłowicza 3	32 413 03 68	
Centrum Profilaktyki, Leczenia i Opieki Medico NZOZ Sp. z o.o.	41-209	Sosnowiec	Odrozdenia 21	32 363 23 30	
NZOZ Szpital im. dra B. Hagera	42-612	Tarnowskie Góry	Opolska 91	32 285 42 13 wew. 115	
NZOZ Bi-Med	42-600	Tarnowskie Góry	Mickiewicza 8	32 285 80 80	
Samodzielna Pracownia Diagnostyki Obrazowej Tomograf Sp. z o.o.	43-100	Tychy	Aleja Bielska 105	32 217 51 40	
Niepubliczny Zakład Opieki Zdrowotnej Przychodnia Akademicka	43-450	Ustroń	Mickiewicza 1	504 266 222	
Niepubliczny Zakład Diagnostyki Schorzeń Sutka i Osteoporozy Abe S.C.	44-313	Wodzisław Śląski	Leszka 10	32 456 67 40	
Niepubliczny Wielospecialistyczny Zakład Opieki Medycznej Zabrzeńskie Centrum Opieki Medycznej Salubris	41-800	Zabrze	Wolności 338 B	32 370 22 96	
Artmed Sp. z o.o. NZOZ Specjal-Med	41-800	Zabrze	Sienkiewicza 28	32 271 20 65	
Szpital Powiatowy	42-400	Zawiercie	Miodowa 14	32 674 03 37	
NZOZ Awo Usługi Radiologiczne	44-240	Żory	Dąbrowskiego 20	32 435 30 67	
Specjalistyczny NZOZ Zdrowie Kobiety i Dziecka	34-300	Żywiec	al. Piłsudskiego 50	33 860 26 50	

KOLEJNE WYDANIE UKAŻE SIĘ 18 LISTOPADA 2011 ROKU. SZUKAJ NAS W PIĄTKOWYM WYDANIU „GAZETY”!

NFZ

Narodowy Fundusz Zdrowia
Śląski Oddział Wojewódzki w Katowicach

www.nfz-katowice.pl www.nfz.gov.pl

Informacja ogólna
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 32 735 19 00
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice, tel. 32 735 05 05

Biuro Działu Skarg i Wniosków
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice,
tel. 32 735 05 13; 32 735 05 45

Informacja dotycząca
Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (KUZ)
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice, tel. 32 735 18 00

Informacja dotycząca zasad wydawania Europejskiej Karty Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ)
orzęd dokumentów potrzebnych do jej otrzymania
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice,
tel. 32 735 18 87, 32 735 18 78, 32 735 18 72

Informacja dotycząca zasad rozliczania (refundacji) kosztów leczenia poniesionych przez ubezpieczonych w krajach UE/EFTA
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice,
tel. (0048) 32 735 16 73, 32 735 15 67, 32 735 16 25

Informacja dotycząca planowego leczenia poza granicami kraju
ul. Kossutha 13, 40-844 Katowice,
tel. 32 735 16 25, 32 735 16 73

Informacja Działu Lecznictwa Uzdrowskiego
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice,
tel. 32 735 05 22

Dział ds. Środków Pomocniczych i Przedmiotów Ortopedycznych
ul. gen. Jankego 15A, 40-615 Katowice,
tel. 32 735 05 56, 32 735 05 57